

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest
w naciółku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: opłata za przesyłkę
kosztu ekspedycji: rocznie rs. 3,
półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-
nie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie Kurjera przyjmu-
wana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5, poranny w dniu powsze-
dnie k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dnia: Franciszka Ksawerego Wyzn.
Czwartek: Barbary Panny Mecz.
Piątek: Piotra Chryzologa i Sabby O.
Sobota: Mikołaja Biskupa Wyzn.

KURJER WARSZAWSKI

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta
uroczyste wychodzi tylko rano; w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 20 w.
Zachód 9 40 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod War-
szawą stóp 3 cali 11.

Wschód słońca godzinie 7 minut 48
Zachód 3 50
Długość dnia godzin 8 minut 2
Ubyło 8 41

Niedziela: Ambroży
Poniedziałek: Niep. P.
Wtorek: Leokadii Panny
Środa: N. M. Panny Loretańskiej

Numer niniejszy wyszedł z dru-
ku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Posiedzenie sekcji V-ej warszaw-
skiego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.
(Dom hr. Krasińskiego przy ulicy Ordynackiej—godzi-
na 8 wieczorem.)—Sesja zgromadzenia szmuklerzy, pa-
samoników i guzikarzy. (Mieszkanie starszego, Kar-
meliaka 9—godzina 5 po południu.)

Koncerta: Wieczór zwyczajny Towarzystwa muzy-
cznego. (Sale reductowe—godzina 8 wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Meluzyna” (występ
panny Marji Giuri);—Teatr romantyczny: „W star-
ym piecu djabła pali” (pierwszy raz), „Pan Benet,
Teodolinda” i „Drugi raz”;—Teatr mały (przy ul-
icy Daniłowiczowskiej): „Żona pana Bonifacego”. Go-
dzina 7 i pół wieczorem.)

Szkola rzemiosł w Warszawie.

Istniejąca dopiero od lat pięciu szkoła rzemiosł
przy ulicy Jasnej—jeden z najpożyteczniejszych za-
kładów, jakie powstały u nas w ostatnich czasach—
jak dowiadujemy się z opublikowanego świeżo jej
sprawozdania za rok ubiegły—znajduje się na dro-
dze istotnego rozwoju.

Jest to tem więcej pocieszające, iż instytucja ta
rozporządza bardzo ograniczonymi funduszami, któ-
remi jednak kierownicy jej umieją osiągać stosun-
kowo znakomite rezultaty.

Sprawozdanie rachunkowe szkoły wykazuje, iż
koszt jej utrzymania w r. 1883/4 wyniósł rs. 8938
kop. 84, a za tę niewielką sumę pobierało w szkole
ogólne naukowe i specjalne fachowe wykształcenie
132 wychowanków. Obok tej cyfry wydatków spra-
wozdanie wykazuje z wpisów, że sprzedaży wyro-
bów pochodzących z warsztatów szkolnych, z ofiary

składanej przez techników dochodu rs. 6,604 kop.
69. Zestawienie dochodów z wydatkami wykrywa
niedobór przeszło 2,000 rs., który pokryty został za-
silkami od osób prywatnych.

Materiałne więc położenie szkoły okazuje się bar-
dzo niepomysłnym; tem korzystniej więc uwidatnia-
ją się rezultaty pedagogicznej jej działalności.

Co do tej ostatniej sprawozdanie daje nam nastę-
pujące objaśnienia.

Z ogólnej liczby 132 wychowanków szkoły, poświę-
ciło się ślusarstwu 85, stolarstwu 11 i szewstwu 7
uczniów. Na tych trzech rzemiosłach ogranicza się
obecnie program fachowy szkoły, która z chwilą ot-
warcia specjalnej szkoły krawiectwa zwinęła swo-
je warsztaty krawieckie. Chcąc natomiast rozsze-
rzyć zakres pracy, do której szkoła przysposabiać
by mogła, powzięto zamiar do istniejących już trzech
fachów dodać jeszcze rymarstwo. Spełnieniu tego
zamiaru stanęła na przeszkodzie zbyt mała liczba
kandydatów.

Ciekawe światło na skład wychowanków rzuca
zamieszczone w sprawozdaniu wyjaśnienie z jakich
warstw społecznych rekrutują się uczniowie szkoły
rzemiosł. Najwyższą pomiędzy nimi liczbę stano-
wią dzieci urzędników, takich bowiem szkoła kształ-
ci aż 48. Po nich z kolei idą dzieci rzemieślników
i przemysłowców (29) a następnie właścicieli ziem-
skich i miejskich (21), oficyalistów (15) kupców (13),
rolników (4) i kapitalistów (2).

Kończący kurs szkolny uczniowie odbywają jesz-
cze praktykę w warsztatach i fabrykach prywatnych,
gdzie zazwyczaj już po upływie kilku miesięcy wy-
zwala się na czeladników. Nie wszyscy jednak
idą tą drogą. Z pomiędzy uczniów, którzy skoń-
czyli szkołę rzemiosł w zeszłym roku, jeden ucze-
szcza obecnie na kursa akademii technicznej w Kra-
kowie, a drugi jest uczniem szkoły werkmeisterów w
Chemnitz.

Nie bez interesu może także dla czytelników być
wiadomość o wartości wyrobów wyprodukowa-

nych w ciągu roku przez każdy z trzech warsztatów
szkoly; z wiadomości tej można powziąć pewne wyo-
brażenie o pracy uczniów w warsztatach, będącej
właściwym zadaniem szkoły.

Warsztat ślusarski wyprodukował śrub, dłuć, okuć,
zamek zamykających i elektrycznych, kłódki, szaf
kratowych, wózków magazynowych itp. na sumę rs.
800, ze sprzedaży których szkoła miała dochodu rs.
300 kop. 85.

Warsztat stolarski wyrobił prócz wielu drobniej-
szych przedmiotów dwie duże szafki kredensowe,
dwie szafy zmyczajne, biurko orzechowe i inne t. p.
sprzęty wartości około 400 rs.

Nareszcie warsztat szewski robił buty długie, ka-
masze męskie, buciki damskie i pantofelki, oprócz
drobniejszych robót i napraw; wyrobów tego warszta-
tu sprzedano za rs. 84.

Takie są ważniejsze dane jakie zacytujemy
z ostatniego sprawozdania szkoły rzemiosł warszaw-
skiej.

K. F.

Wypadek pod Brwinowem.

Wypadek jaki zaszedł w nocy z poniedziałku na
wtorek pod samym Brwinowem, według pierwsi-
kowej informacji zebranej na miejscu przez przyby-
łych tam naczelnika ruchu, naczelnika oddziału i
głównego mechanika kolei, zdarzył się między go-
dziną 3-cią a 4-tą.

Faktyczna strona wypadku przedstawia się jak
następuje:

Pomiedzy chwilą wyruszenia pociągu nr 79 ze sta-
cji Pruszków, a przejściem przez tę stację pociągu
nr 53, upływa według rozkładu jazdy czas zupełnie
dostateczny do tego, aby pierwszy z nich stanął na
następnej stacji, tj. w Grodzisku.

Tymczasem wczoraj pociąg nr 79, z powodu za-
dymki śnieżnej, na przebycie 7 wiorst spoźnił się

złotą i ileż razy okazywało się, że był w błędzie,
ileż razy pierzchało różane widmo nadziei a smutna
rzeczywistość wracała...

Tak samo było i teraz. Grzesz znał się już z temi
nielitościwymi naigraniami losu-szydercy...

Otrzymał się przedko z bolesnego wrażenia, a na
widok placzącej, której mimowolnie przykrość wy-
rządził, doznał współczucia.

— Panno Michalino...—rzekł, pragnąc coś powie-
dzieć na jej pociechę.

Piękność nie pozwoliła mu dokończyć.

Odjęła szybko od oczu chusteczkę i tupnawszy
nóżką, dosyć masywną, bo echo tupnięcia wcale do-
nośnie się rozległo, zawołała:

— Nie jestem żadna panna Michalina... jestem
pani Markowa Palasińska!

Od tej chwili sytuacja już nawet dla naszego bo-
hatera, którego serce przed chwilą zaledwie dotkli-
wa ścisnęła boleść, zaczęła być śmieszna.

— Pani Markowa...—powtórzył, jakby nie dowie-
rzając i rzucając na pana Papalika spojrzenie pełne
wyrzutu.

— Palasińska... mówię wyraźnie Palasińska!...—
dokończyła z naciskiem piękność—a teraz kiedy już
wiece panowie kto jestem, może mi raczycie wresz-
cie powiedzieć, czego chcecie odemnie?...

Zapytanie to groźne było przedewszystkiem do pa-
na Januarego skierowane.

— Ale pan Januarey najmniej podobno na nie odpo-
wiedzieć był zdolny. Razem z całą dyplomacją
radby był teraz do najciemniejszego kąta się scho-
wać. Wszystko było dlań jasnym, a teraz wszystko
stało się zagadką.

— O tam się spisał!—słowa te były jedyną my-
ślą, na jaką zdobyć się był zdolny.

Aż Grzesiowi, który także miał prawo mieć do
niego nraze, żal się zrobiło dyplomaty i postanowił
przyjść mu z pomocą, żądając wyjaśnienia tych

52)

GRZES.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA

(Dalszy ciąg.)

Wyszedłszy do woznicy pan Januarey myślał przez
chwilę, czy nie lepiej będzie pojechać samemu po
Grzesia i przygotować go po drodze do ciosu, który
go miał spotkać.

Takby może kazalo współczucie i litość, ale nie
pozwalała na to dyplomacja.

— A może pani Grzegorzowa tymczasem rozmyśli
się inaczej—rzekł do siebie—nuż jej serce zmie-
knie i wszystko łagodnością popsuje... Grzesz mężczy-
zna, chociaż cios będzie silny, to go męskim sercem
wytrzyma... owszem, im przykrejsze będzie lekar-
stwo, tem go radykalniej wyleczy... Głupstwobyś
zrobił, panie Papaliku, gdybyś przez sentyment dla
niego wypuścił ją z pod kontroli...

Dal rozkaz furmanowi i wrócił szybko do pie-
kności.

Zastal ją wzburzoną i palającą gniewem. Nie nie
mówiła, ale burza szalała w jej spojrzeniu.

Dobrze będzie!... dobrze będzie!...—powtarzał
w duchu pan Januarey—już to ja zawsze mówiłem

o sobie, że mam głowę nie dla proporcji...

Upłynęło kilka minut, pan Papalik dosłyszał, że
bryczka przed dwór zajeżdża.

Zbliżył się do gniewnej piękności i ujął ją silnie
za rękę.

— Gdważy pani—szepnął—odwagi!... on już
przyjechał.

— Dobrze!

— A pamiętasz pani co miu powiedzieć?...

— Pamiętam...

— Na przeszkodzie szczęściu... Gdybyś pani za-
pomniała, to ja podpowiem.

Nie miał czasu pan Papalik skończyć tego frazesu,
gdy drzwi się otworzyły i wszedł blady i drżący, jak
winowajca, złamany nadzieją, szczęścia i jakas nieo-
kreślona, niepojęta obawa, nasz bohater.

W oczach mu się mgliło, nogi się pod nim chwia-
ły, nie wiedział co się z nim dzieje...

Piękność, nim jeszcze nań spojrziała, otworzyła usta
i wyrzuciła gniewnie początek swojej roli:

— Nie chce...

— Ale urwała nagle i zmienionym, miększym, choć
zawsze jeszcze gniewnym głosem zawołała:

— Panie Piekarszowski!... to trzeba być naprawdę
bez litości, żeby po raz drugi w życiu czepiać się
mnie w taki sposób!...

— I znów zastanowiła oczy chusteczką...

— Pan Januarey przestraszony, pochylił się ku niej i
szepnął:

— Na miłość boską, co pani piecicie?... Na prze-
szkodzie szczęściu, na przeszkodzie szczęściu... mówże
pani!

Ujął ją, jakby chciał podtrzymać upadającą.

— Ale ona nie myślała upadać. Szarpnęła się silnie
i odpychając pana Papalika, zawołała, w niepoaha-
mowanym gniewie nie dobierając wyrazów.

— Idź pan do diabła!... to przecie nie mój mąż!...

Pan Januarey skonfundowany odsunął się i za-
pomniawszy swej dyplomatycznej wymowy, spoglą-
dał bezmyślnie to na nią, to na niego, oczekując co
dalej będzie.

Grzesz na jej głos oprzytomniał. Zrozumiał zaraz,
iż owa chwila, której pragnął i której się lękał, nie
nadeszła, że znów go spotkał jeden z owych ciężkich
i bolesnych zawodów, do których w niefortunnym
swem życiu przywykł, z którymi miał się już czas
oswoić... Ież to razy serce mu lilo tak gwałtownie,
ileż to razy zdawało mu się, że za chwilę usłyszy
słowo, od którego ma się dłoń zacząć nowa przy-

ary
a po-
wę dla
możność

do Prusko-
mania pociągu
z powodu, iż
o przyjeździe po-
ko przez Pruszków
22-ej, najechał na
atrzymany pociąg nr
w jeszcze czasu wy-
mało wreszcie pożytecz-
zenia czegokolwiek przez

ów naszych otrzymujemy je-
zegół:

owarowy, prowadzony przez ma-
za Goebela, wśród gęstej i mroźnej
głszy do 22-ej wiorsty, natrafił na
śniegu, który wiatr napędzał na krza-
ające się obok drogi.

W skutek tego pociąg zmuszony był zatrzymać się.
Drugi pociąg prowadzony był przez maszynistę
Strzyżewskiego, który na widok zapory dał kontra-
parę. Siła rozpędu ciężkiego pociągu była zbyt
wielka i spowodowała uderzenie, wskutek którego w
pociągu stojącym pięć próżnych wagonów uległo
rozbięciu a kilka innych małowaznaczącemu uszkodze-
niu. W pociągu będącym w ruchu uszkodzony został
tylko parowóz.

Zraniony smarownik Drozdowski wczoraj pier-
wszym pociągiem sprowadzony został do Warszawy
i umieszczony w szpitalu Dzieciątka Jezus.

Położenie rzeczy jakie scharakteryzowaliśmy we
wczorajszym sprawozdaniu, nietylko nie uległo od
wczoraj zmianie ku lepszemu, ale raczej nawet się
pogorszyło.

O ile z otrzymanych wiadomości wnosić można,
stan powietrza, który tyle kłopotów spowodował u
nas, sięga daleko i szeroko. Wczoraj np. do Ale-
ksandrowa nie doszedł wcale pociąg z Berlina. Na
kolejach południowo-zachodnich również komunika-
cja kolejowa szwankuje mocno z powodu wichru i
zamieci śnieżnych.

Jak o tem donieśliśmy już we wczorajszym nume-
rze wyprawiono wczoraj od godziny 2-ej ze stacji tu-
tejszej trzy pociągi osobowe, lecz wszystkie one
przebywszy większą lub mniejszą przestrzeń w dro-
dze zatrzymać się musiały.

Z trzech wyprawionych ztąd pociągów, pierwszy
i drugi, wiedeński i bydgoski doszły zaledwie do
Skierniewic. Pierwszy pozostał tam z powodu przer-
wania komunikacji w kierunku do Koluszek. Drugi
musiał oczekiwać na odkopanie pociągu towarowego,
który w zaspie śnieżnej pomiędzy Skierniewicami a

Łowiczem został rozerwany na trzy części i z tego
fatalnego położenia siłą rąk ludzkich wydobyty być
musi.

Nareszcie trzeci pociąg, kurjerski (wychodzący
z Warszawy według rozkładu o godzinie o godz. 8-ej
min. 15) utknął w zaspie śnieżnej za Pruszkowem
w tem samym miejscu, gdzie wczoraj zaraz po wy-
padku oczyszczono tor ze śniegu.

Wiatr zasypał tam drogę ponownie, tak, iż z War-
szawy wysłano wczoraj o godzinie 9 1/2, wieczorem
ekstracug dla zabrania pasażerów niechających nara-
żać się na wypadki niepewnej dalszej drogi.

Podobnego losu doznały pociągi idące w odwro-
tnym kierunku, t. j. w stronę Warszawy.

Wczorajszy wiedeński kurjerski pociąg, który po-
winien był według rozkładu stanąć w Warszawie w
poniedziałek o godz. 9-ej min. 15 wieczorem do wczor-
raj zdołał zaledwie przebyć drogę z Piotrkowa do
Koluszek.

Wczorajszy pociąg pośpieszny stał w Radomsku i
nareszcie doszedł do Gorzkowic, z kąd jednak dalej
dostać się już nie mógł.

Zaspy śnieżne dosięgają w niektórych miejscach
do niezmiernej wysokości. Tak np. pomiędzy Roki-
cinami a Piotrkowem z wielkim trudem zdołano za-
ledwie oczyścić jedną parę szyn. Pokład śniegu na
drugiej dochodzi do 14 stóp i o oczyszczeniu go przy
gwałtownym wichrze i zamieci mowy nawet być nie
może.

Stan obecny komunikacji potrwać może nawet dni
kilka, jeżeli odwilż nie przyjdzie w pomoc pracy i
wysiłkom ludzkim i nie przyczyni się do uprzątnię-
cia śniegu.

W tej chwili (godz. 12 w nocy) otrzymujemy wia-
domość, iż między Skierniewicami i Łowiczem na
drodce bydgoskiej utworzyły się nowe zaspy.

Pociąg pasażerski nr 1, który powinien był przy-
być do Warszawy wieczorem, znajduje się dotąd w
Łowiczu.

W innych miejscach cała linja została już dopro-
wadzoną do porządku.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Wkrótce, jak się dowiaduje petersburskie *Echo*,
rozpocznie się eksploatacja odkrytych niedawno w
lasach Finlandji bogatych pokładów srebra, miedzi
i innych kruszców; na mocy praw finlandzkich prawo
eksploatacji takowych służy odkrywcom — miejsc-
owym włościanom, którzy w powyższym celu utwo-
rzyli już stowarzyszenie i na wiosnę pod kierowni-
ctwem doświadczonych inżynierów, przystąpić mają do
eksploatacji.

— Urzędy leśne okręgowe o których zamianie
z nowym rokiem na urzędy dóbr państwa już dono-
siliśmy, przyjmą zarząd nad dobrami poduchownymi,
zarządami i majoratami z izb skarbowych a miano-

wicie: piotrkowski, z gubernij warszawskiej, piotrk-
owskiej, kaliskiej i płockiej; radomski, z gubernij
lubelskiej, siedleckiej, radomskiej i kieleckiej; su-
walski z gubernij łomżyńskiej i suwalskiej. Dotych-
czasowe posady starszych referentów w zarządach
leśnych będą zwinięte, a komplet przydzielny skła-
dać ma prezes, jego pomocnik i asesor ekonomiczny.
Izby skarbowe stosownie do otrzymanej w tym cza-
sie decyzji, niezależnie od przygotowania akt do
zdania urzędowi leśnym, zajęte są ułożeniem wyka-
zów wszystkich majątków rządowych z wyjaśnie-
niem dzisiejszego stanu rzeczy i wszelkich w odno-
śnych rubrykach wiadomości informacyjnych tak,
aby nowe urzędy przyjmujące kierunek interesów,
mogły mieć z tych wykazów dokładne wyobrażenie
o każdym szczególe i nie przerywać załatwiania bie-
żących czynności.

— W celu zapobieżenia możliwości przesyłania
pocztą przedmiotów zabronionych i podlegających o-
płacie celnej, główny zarząd poczt i telegrafów wy-
dał rozporządzenie do wszystkich pogranicznych in-
stytucyj pocztowych, iżby takowe na przyszłość nie
przyjmowały od osób prywatnych posyłek, zaadre-
sowanych do wewnętrznych gubernij Cesarstwa lub
do Królestwa Polskiego, bez przedstawienia świa-
dectw od miejscowych komór celnych, iż posyłki u-
legły zgodnie z istniejącymi przepisami celnymi re-
wizji.

— Główny zarząd poczt i telegrafów ogłasza, iż
w Solokach, w gubernji kowieńskiej otwartą została
stacja telegraficzna do przyjmowania depesz kore-
spondencji wewnętrznej.

— Podana w poniedziałkowym wieczornym nu-
merze wiadomość o przyjęciu przez radę zarządzają-
cą kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej pro-
jektu przyznania urzędnikom tychże dróg dodatków
do pensyj na mieszkanie, była nieprawdziwą; nad-
mienić winniśmy, iż wiadomość tę przysłało nam te-
lefonem ze stacji towarowej kolei warszawsko-wie-
deńskiej.

— Według nowego rozporządzenia wydział pasz-
portowy biura oberpoliemastra otwarty będzie dla
interesantów w dni powszednie od godz. 9-ej rano
do 3-ej po południu, a w niedziele i święta od 9-ej
do 12-ej; w pierwsze święto Bożego Narodzenia,
Wielkiejnocy, w dzień Trzech Króli i Nowy rok
v. s. żadne interesa załatwiane nie będą.

— Konsulat włoski w Warszawie zakomunikował
nam urzędową odezwę syndyka miasta Florencji ks.
Corsini, mającą na celu uspokojenie osób udających
się do tego miasta, a to ze względu na szerzące się
pogłoski o nadzwyczajnej wśród mieszkańców śmiertel-
ności; odezwa ta przekonywa cyframi, iż śmiertel-
ność we Florencji w ciągu czterech miesięcy była
mniejszą, niż w odpowiednich perjoach dwóch lat
ostatnich, że przeto wszelkie niepokojące pogłoski
nie mają żadnej podstawy.

Przynajmniej okoliczności, które i dla niego były
jeszcze zupełnie niezrozumiałemi.

— Zaszło tu znówu przykre nieporozumienie—
rzekł—ale sądzę, że je pani panu Papalikowi i mnie
wybaczyć zechce, biorąc na uwagę, iż nie wiedzie-
liśmy, że pani opuściła dom pana Balańskiego...

— Jakże znów opuściła? — przerwała żywo pani
Pałasińska.

I mierzac dziwnie wzrokiem obu gości, zawołała:
— Wystawcie sobie!... więc panowie nawet nie
wiecie do czyjego domu przyjechaliście!... Przecież
to Kłębów... dziedziczna posiadłość pana Balań-
skiego!

— Jednakże—odrzekł nasz bohater—ja sądziłem,
że pan Balański mieszka ciągle w Wąchownicy.

— W Wąchownicy?... co się panu roi?... ludzie już
zapomnieli kiedy to było...

— Więc pan Balański sprzedał Wąchownicę?...

— Po co miał sprzedawać?... należy do niego cią-
gle—odparła małżonka dobrze nam znajomego pana
Marka—ale widzę, że pan nie wie... muszę więc
zacząć od początku. Już temu piąty rok, jak siostra
pana Balańskiego umarła, więc odziedziczył po niej
Kłębów i tu się przeniósł, a Wąchownicę puścił
w dzierżawę.

— Teraz dopiero zrozumiałem wszystko — odpo-
wiedział Grzesz—a skoro tak jest, to nam wypada o-
prócz pani, także pana Balańskiego za najście domu
przeprześć...

Podczas całej tej rozmowy pan January, którego
wszystkie te wyjaśnienia bardzo mało objaśniały,
stał na boku, milcząc jak trusia i czyniąc sobie w du-
chu gorzkie wyrzuty za swoją tajemniczą diploma-
tyczną taktykę.

— Gdybym się był chociaż o nazwisko właścicie-
la Kłębowa zapytał—mówił do siebie—byłbym całe-
go tego baka nie strzelił. Ale kogóż się było pytać, i
djabli ją wiedzieli, że ona Pałasińska nie Piekarzews-
ka. To ten szelma Ajzyk wszystkiemu winien... wy-

rażnie mi mówił, że Piekarzewska... Oj! natę bestji
uśzów po powrocie, że popamięta i dowie się co to
znaczy Papalika wykie rować na dudka!

Największą pociechą dla dyplomaty po doznanej
porażce, jest móżdż spędzić na kogo winę. Znalazł-
szy kozła ofiarnego w Ajzyku, pan Papalik z lepszą
już otuchą i mniej skwaszoną miną, poszedł z Grze-
siem do pana Balańskiego.

Dziedzic Wąchownicy, którego podagra złamała i
do niepoznania fizycznie i moralnie zmieniła, ujrza-
wszy powracającego pana Januarygo i nie spostrze-
gając Grzesia, zapytał z żywszym zajęciem i więk-
szym niezadowolaniem, niż po jego poprzedniej re-
zygnacji spodziewać się było można:

— A cóż, panie, ten człowiek?... już pojechał?...

— Jest tu ze mną, panie dobrodzieju—odparł do-
syć swobodnie pan January—ale się pokazuje, że
zaszła pomyłka... to nie mąż pani Pałasińskiej, tylko
dobry pański znajomy.

Podagryk spojrział i poznał naszego bohatera.

— Piekarzewski!—zawołał—o jakżeś mi zmężniał,
mój chłopcze... Onego czasu, pamiętasz... byłbym cię
chwycił jak wiewiórkę i tylkoby kostki chrupały...
a teraz patrz, co się ze mną zrobiło... dałbyś mi radę
jak kurczęciu!... Tak to bywa z człowiekiem!... Ale
to nic... dobry humor mi wraca kiedy cię widzę, choć
niepocziwy jesteś, że przez tyle lat nie dawałeś o so-
bie żadnej wieści... Więc nie znalazłeś dotąd tej swo-
jej żony?...

— Nie, panie dobrodzieju — odpowiedział Grzesz,
na którym to zapytanie, jak się łatwo domyślić, nie
mogło czynić przyjemnego wrażenia—nie znalazłem.

— I szukasz jej ciągle, tak że ci na myśl przy-
szło, iż się tu może znajdować i zaniepokoiłeś mi Pa-
łasińską...

— Najmocniej przepraszam pana dobrodzieja... —
zaczął Grzesz pomięszany.

— Właściwie ja powinienem przeprześć — ode-

zwał się pełen konfuzji pan January — bo ja jestem
winien wszystkiemu...

— Dajcież pokój! — roześmiał się Balański — za-
den z was, moi panowie, temu nie winien, tylko ona
sama... Wystawcie sobie, jak dostała te pięćset reń-
skich... pan wiesz dobrze jakie, panie Grzegorz...
tak jej się gwałtem zachciało męża... Zniosła się z
faktorami, zaczęli stręczyć... wszystko w tajemni-
cy przedemną... no i nastęczyli... Pałasińskiego!...
Mieli kogo!... Koniec końcem panna Michalina po-
wnego dnia znikła z mego domu bez śladu... Chcia-
ła, więc poszła za mąż, ale Pałasiński kazał sobie do-
brze zapłacić... Nazajutrz powróciła... bez grosza!...
Powiedziała, że ją djabł opętał, ale że o tym mężu
ani słyszeć nie chce... Chciałem ją wypędzić...

— Za co? — odezwał się Grzesz z dobroduszością
niezrównaną.

— Za co? — powtórzył pan Balański, patrząc
nań takim wzrokiem, jakim się patrzy na człowieka,
który rzeczy zupełnie zrozumiałej pojąć nie może.

I nie odpowiadając mówił dalej:

— No, dość... stało się... przebaczyłem, ale pod
warunkiem, żeby noga tego człowieka nie postąpiła
pod moim dachem... Teraz jednakże to mi wszystko
jedno... Kto tak cierpi jak ja, temu więcej myślę
o tamtym świecie niż o tym... Ale ty, panie Grze-
gorzu, masz jeszcze całe życie przed sobą... Czyliż
warto je zawiązywać szukając po świecie niedościg-
nionej mary?...

— Ja właśnie to samo mówiłem panu Piekarzew-
skiemu — dodał szybko pan Papalik, rad że znajdu-
je sprzymierzeńca — tak łatwo byłoby zerwać owo
małżeństwo...

— To niezawodne i jabym ci to szczerze radził,
panie Grzegorzu.

— Darujcie panowie, że ja mam swoje przekona-
nie — odparł krótko i stanowczo nasz bohater — i
za rada wasza nie pójdę...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

= Z teatru i muzyki.

* Do kolekcji typów repertuaru polskiego, z którymi zdaje się być nierozdzielnie nazwisko Rychtera, brakowało w tegorocznej ich edycji Letkiewicza z „Opieki wojskowej” Bogusławskiego.

Jest to jedna z najgorzej odczytanych i najdosadniej odtworzonych postaci.

Silna komedia zaczerpnięta z charakterystyki raczej wewnętrznej, duchowej, aniżeli zewnętrznej, plastycznej, nadaje tej przedziwnej figurze taką żywotność, że dziś kiedy o rozbitkach z pokolenia Letkiewiczów dowiadujemy się już tylko z krótkich nekrologicznych wzmianek, notujących coraz rzadziej wybycie jakiegoś wiekowego starca z szeregu weteranów, pocieszny typ porucznika nabiera nieocenionej wartości.

Sprężystość i prawie automatyczna ruchliwość uregulowana dyscypliną wojskową a łagodzona najłepszym sercem, systematyczna praktyczność żołnierskiego życia usiłująca przeafekt miłosny nagiąć się do spóźnionego romantyzmu starej panny, wszystko to łączy się w grze Rychtera w całość ożywioną wyższym artystycznym komizmem.

Kto raz widział tego Letkiewicza, czytającego „Żyda tułacza”, kto go słyszał rozmawiającego z Agrypiną o Dżalmie, ten nigdy wysmienitego typu nie zapomni.

Reżyserja słusznie uczyniła, powierzwszy rolę Emilji pannie Czakównie udział sympatycznej artystki, należał się sztuce Bogusławskiego, który przecież często publiczności się nie naprzykrza.

* W dzisiejszym mniejszym wieczorze Towarzystwa muzycznego oprócz urządzającego, p. Rzepki (śpiew), przyjmują udział: p. Poznańska (śpiew), pp. Noskowski (skrzypce), Naimski (wiolonczella) i Pankiewicz (fortepian).

P. Pankiewicz wykona szereg własnych kompozycji.

* W koncercie p. Marji Łazarewiczówny, który odbyć się ma dnia 8-go b. m., przyjmują udział Wł. Górski, Schletter i p. Czernicki.

W dziele deklamacyjnym wystąpi p. Czakówna.

* Ociemniały tenorzysta, Józef Karesy, wybiera się z koncertem do Warszawy.

= Z wystawy szkiców.

W dniu wczorajszym na wystawę szkiców przybyły prace rzeźbiarskie Römera oraz mnóstwo szkiców i obrazków.

Sprzedaż odbywa się raźnie; w szczególności przedmioty mody znajdują pokup u p. pięknej.

Oplata za wejście dla młodzieży uniwersyteckiej i gimnazjalnej, jak niemniej dla dzieci, obniżona została.

= Stuart Cumberland.

Właściciel tego nazwiska, które szybkiego nabrało rozgłosu bawi, jak donosiliśmy, od dni dwóch w Warszawie i dziś wieczorem daje „konferencję” prywatną dla kółka zaproszonych osób.

Cumberland nazywa się „odgadywaczem myśli” i „antyspierytystą”, a kunsztem swoim popisywał się w

Londynie, Paryżu, Wiedniu i różnych miastach europejskich i amerykańskich.

Fakta odgadnięcia liczby 366 pomyślanej przez Gladstona, znalezienia osoby medaljonu, o której pomyślał książę Walji i odszukania psa, na którego zwróciła myśl arcyksiężna Stefania i wydobycia szpilki, ukrytej o ćwierć mili od miejsca produkcji przypominają sobie czytelnicy z licznych kronikarskich wzmianek.

Wszystko wykonywać ma Cumberland bez medjów i bez uciekania się do nadnaturalnych fenomenów spirytyzmu.

Zobaczmy!

= Znaczący spadek.

Spadki zagraniczne a przede wszystkim amerykańskie, należą zwykle do cudownych legend, które mi zainteresowani ludźmi się przez pewien czas, a nawet ryzykują pewne koszty zwykle bez rezultatu.

Do wyjątków więc zaliczyć można spadek po naszym rodaku s. p. Antonim Zielińskim, który zmarł w Edyburgu przed trzema laty.

Jedyny brat s. p. Zielińskiego, zamieszkały w naszym mieście, p. Wincenty Zieliński zawiadomiony został o wakującym spadku przez wdowę po nieboszczyku, sam bowiem od lat kilkunastu o losie brata nie wiedział.

Nie ryzykując od razu na kosztą podróży p. W. Zieliński, powierzył sprawę jednemu z adwokatów, który go właśnie zawiadomił, iż bratowa dobrowolnie zrzekła się wszelkich pretensyj do sukcesji po mężu i spadek wynosi około 30,000 funtów sterlingów.

Sześciu spadkobiercą wyruszył właśnie z Warszawy do Edyburga.

= Tramwaje.

Tramwaje w dniu wczorajszym świętowały do południa.

Powozy idące na Pragę dochodziły tylko do rogu ulicy Aleksandrowskiej, opłatę jednak pobierano za cały kurs.

Od południa dopiero oczyszczono tor jako tako i w czwórke zaprzężone powozy przewoziły zziębniętych pasażerów.

= Opóźnione pociągi.

Skutkiem zawiei śnieżnej, panującej w nocy z poniedziałku na wtorek, pociągi kolei t. r. spolskiej uległy znacznemu opóźnieniu.

Pociąg osobowy toru rowy, który przychodzi zwykle o godzinie 8-ej min. 18 zrana, przybył dopiero po południu o godz. 2-ej m. 25.

Śnieżnica zatrzymała go za stacją Mrozy, zasypując wagony prawie do wierzchu.

Podobnemu losowi uległ pociąg pocztowy, który ugrzązł w zaspach śnieżnych pod samą prawie stacją Łuków, gdzie użyto do odkopywania go znacznej liczby najemników.

Opóźnienie tego pociągu, przychodzącego do Warszawy o godzinie 1-ej min. 49 po poł. wynosiło trzy godziny.

Pokład śniegu dochodził do grubości 9-iu stóp.

Na szczęście ponieważ pociąg dotarł prawie do samej stacji w Łukowie, pasażerowie mogli się posilić i przebyć czas oczekiwania w miejscowej sali pasażerskiej.

Pociągi idące z Warszawy do Brześcia, jak się dowiadujemy, uległy również znacznemu opóźnieniu.

Na kolei petersburskiej zaspas śnieżne przeszkadzają regularnemu kursowaniu pociągów.

Ruch pociągów na kolei nadwiślańskiej doznaje też mitręgi.

Pociągi stają w drodze lub zdążają do celu ze znacznym opóźnieniem.

= Wisła stanęła.

Noc wczorajszej Wisła stanęła.

Powierzchnia matki rzek naszych pokryła się kilkucalową skorupą lodową.

Z pobliskiej odnogi pod Grochowem na gwałt rąbiałód i rozwożą takowy po lodowniach i browarach.

= Pułapka.

Metalowe litery umieszczone na chodnikach przed sklepami stanowią prawdziwą pułapkę w czasie ślizgawicy.

W dniu wczorajszym na takiej pułapce, w ciągu kilku godzin były dwa fatalne wypadki.

W samo południe upadła panna G., nauczycielka z pensji pani R. i złamała nogę.

Okolo godziny 4-tej w tem samym miejscu upadł i złamał rękę Bronisław J., czeladnik tapicerski.

Działo się to na Krakowskim Przedmieściu przed zamkniętym sklepem Krupeckiego.

Ile osób w tym punkcie upadło, nie poniosłszy szwanku w ciągu ostatnich kilku dni, trudno byłoby zliczyć.

Ostrzegamy więc przechodniów przed pułapką, którą należy starannie omijać.

Czy jednak nie byłoby daleko prościej usunąć przyczynę złego?

= Kradzież.

W dniu 1-ym b. m., tj. w poniedziałek, w mieszkaniu studenta uniwersytetu pana J., przy ulicy Ciepłej, popełniona została znaczna kradzież.

Złodzieje dostawszy się za pomocą wytrychów, w czasie nieobecności lokatora, pomiędzy godziną 7-mą a 8-mą wieczór, zabrali wszystkie garderobę, bieliznę, sporo książek oraz drobny sprzęt i niezmiernie ogromny nieład, a zli bezkarnie.

Według zdania lokatorów, była to już szósta z rzędu kradzież w domu tym w ciągu jednego roku popełniona.

= Napady.

Noc wczorajszej na Burakowskiej Henryk M., czeladnik garbarski, powracając do domu napadnięty został przez dwóch łotrów, którzy dobierali się do jego kieszeni.

Napastowany, człowiek silny, chociaż nie miał przy sobie żadnej broni, stawiał rabusiom opór i jednego z nich uderzeniem pięści powalił na ziemię.

Towarzysz leżącego uznał za stosowne zemknąć. Czładnik sądząc, iż uderzony zemdał, odszedł dalej celem wezwania pomocy, aby rabusia ująć.

Kiedy jednak powrócił, nikogo już nie zastał. Widoznie łotr chwilowo ogłuszony zebrał siły i zdołał się ukryć.

Na Wolskiej Krystyna M., napadnięta przez trzech łotrów

Życie warszawskie.

Szachiści nasi są w niemalym ambarasie...

Klub szachistów angielskich w Liverpoolu wystosował do szachistów warszawskich reskrypt opatrzone podpisami i pieczęcią w celu zasięgnięcia światłego ich zdania w kwestji... w kwestji unormowania t. zw. „forów” udzielanych słabszym graczom na turniejach szachowych.

Jednoznaczne zapytania rozestane zostały do wszystkich stolic świata—z wyjątkiem Jokohamy i nieodkrytych jeszcze metropolii Afryki środkowej i jest nadzieja, iż dzięki tej angielskiej gorliwości raz przecie wszelkim w rzeczonym względzie nieporozumieniom położona będzie tama.

Oddać trzeba sprawiedliwość, iż szachiści nasi potrafili odrazu stanąć na wysokości zadania. Walka i ożywiona wielce, narada doprowadziła do skutku „wyrocznie ad hoc” komitetu najkompetentniejszych rzeczoznawców, który wsparty dwoma podkomitetami, podda w najkrótszym terminie sąd swój pod nową dyskusję pp. szachistów.

Was gemacht werden kann wird gemacht! jak powiada stara piosenka.

I słusznie.

Niepowinniśmy zaniedbywać żadnej sposobności rzucenia głosu naszego na szalę międzynarodowych układów, zwłaszcza gdy nas współobywatele świata sami do sali obrad zapraszają.

Tylko, panowie komitetowi i podkomitetowi, baczność aby się w oczach Europy nie zblamować! Nie sztuka bowiem zawyrokováć niebacznie, iż np. wieża i pionek stanowią ważniejszy „for” niż wieża i „cug”, nie sztuka unieść się namiętnością lub diaidei stanąć w opozycji przeciwko raz utartym przepi-

som... Galka nasza rzucona w międzynarodową urnę niech ma brzęk i wagę szachowego złota...

W ambarasie atoli nie jedni dziś tylko szachiści.

Klina wyborczego zabił towarzystwu tramwajowemu pewien wesoły pasażer postawiwszy na ostrzu noża niemłą kwestję natury innej zupełnie.

Rzecz się przedstawia tak...

Spieszący się na jedną z odleglejszych ulic miasta jeden z naszych współobywateli, jedzie onegdaj tramwajem (nawny!) Tramwaj po przebyciu pewnej przestrzeni staje i ani rusz z miejsca. Krewki pasażer spolitykował chwil kilka, ale widząc, iż cierpliwość na nie się nie zda, żąda od konduktora zwrotu pieniędzy za bilet. Naturalnie, konduktor ani wiedzieć chce o tem. I... wylania się z tego zajścia nader proste zapytanie:

Czy w razie niedostawienia pasażera — z jakichby przyczyn — na miejsce przeznaczenia, towarzystwo tramwajowe powinno mu wrócić koszt na podróż wyłożone, czy też obojętnie wysłuchać tylko narzekan i wymyślań?

Kwestja na pozór błaża bo 5-io lub 7-kopiejkowa jest jednak zasadniczą i w imię słuszności bezwzględnej winna być rozstrzygniętą.

Wszak publiczność, która z powodu przerwania przedstawienia wysłuchała zamiast pięciu jednego tylko aktu wszędzie i zawsze domaga się zwrotu pieniędzy, dlaczegożby pasażer zmuszony w połowie drogi wysiąść ze stojącego kwadrans na miejscu tramwaju, nie miał prawa zażądać zwrotu zapłaty za cały kurs z góry uiszczony?

Alę co tu mówić... ambaras, gdzie rzucić okiem, wszędzie.

Linja kolei wiedeńskiej zatarasowana zgruchotałymi wagonami i zaspami śniegu. Pociągi nie odchodzi z zwykłych porach a setki ludzi wyczekuje na dworcu na poruszenie się „maszyn”. Wesoła

sytuacja nie ma co mówić! Ja sam dziś gazet z południa nadechodzących nie otrzymałem a żona moja niepokoi się na śmierć o wyekspedjowaną dla niej przesyłkę z Wiednia. Uspokój się, kochana, mieliśmy zato wypadek kolejowy, co się nie każdego dnia zdarza!

Natomiast niema dnia, iżby nie doniosły dzienniki o znalezieniu gdzie na ulicy w noc mroźną nieśczęśliwego, porzuconego przez wyrodną rodziców — dziecka. Świeżo obiegł prasę tkliwy artykuł p. Lewandowskiego wzywający społeczeństwo do opieki nad ptaszętami. Rozrzewnił mnie — wyznaję, nabawiłem się kataru posypując na rynne okna ziarenka dla wróbelków... Ale taka prosta, lakoniczna „wiadomość bieżąca” o podrzuconym w noc grudniową dziecku, o matce wypychającej na ulicę kilkoletniego chłopaka bo „chleba niema w domu”, o małej dziewczynce, co różę sprzedawała na ulicy latem i jesienią, a gdy niestało kwiatów, zmarła, gdzieś w zaspie śniegu pod parkanem, to dramat co serce ścisną i mimowoli nasuwa na usta pytanie: „jak zapobiedz tej nędzy?”

W chwili, gdy to czytasz, piękna pani, otula swoją wiotką kibić ciepły szlafroczek, obłoczek pary unosi się nad szklanką gorącej herbaty stojącej pod ręką, franki przysłaniają wdzięcznie zamrażnięte szyby, po których białe promienie słońca się prześlizga, miękki dywan strzeże od nie milego chłodu twoje nóżki a mąż wyszedł właśnie zamówić bilet do teatru...

Nieznosny Kurjer!

Niebacznem wspomnieniem o tak szkaradnych rzeczach jak głódzie i chłodzie przerwał ci poranny różowy humor.

Piękna pani! poświęć setną część swoich adwentowych dochodów na opał, na odzież, na ciepłą strawę dla tych biedaków a już ci o nich nigdy wspominać nie będą...

Stenio.

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz Redakcji Tadeusz Czapelski.—Wydawca Gustaw Gabethner.